

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

16.02.2023.

Nr. 13

(prot. Nr.7, 2.p)

Par administratīvās lietas izskatīšanu saistībā ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Capital Solutions”

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators), pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) 9.panta otro daļu, savas kompetences ietvaros patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem.

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Likuma 7.panta pirmo daļu Regulators uzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā regulējamās nozarēs tiktu ievērots šis likums, kā arī regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti. Savukārt Likuma 9.panta pirmās daļas 1., 4., 6. un 9.punkts noteic, ka Regulators aizstāv lietotāju intereses un veicina sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību, licencē sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu vai reģistrē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju, sekmē konkurenci regulējamās nozarēs un pilda citas funkcijas, kas noteiktas nozares speciālajos likumos. Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 5.panta ceturtajai daļai Regulators uzrauga elektroenerģijas tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā.

2. Elektroenerģijas tirgū veicamo darbību veidus, tajā skaitā elektroenerģijas kā brīvas apgrozības preces tirdzniecību un tirdzniecībai nepieciešamo pakalpojumu nodrošināšanu, reglamentē Elektroenerģijas tirgus likums, uz minētā likuma pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi, kā arī Regulatora lēmumi. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta otrās daļas 16.punktu elektroenerģijas tirdzniecība ir komercdarbība, kas ietver elektroenerģijas iepirkšanu pārdošanai un elektroenerģijas pārdošanu enerģijas lietotājiem. Savukārt saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta otrās daļas 17.punktu elektroenerģijas tirgotājs ir komersants (ārvalstu komersanta filiāle), kura komercdarbība ir elektroenerģijas tirdzniecība, tajā skaitā agregatora pakalpojumu sniegšana. Turklāt atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta otrās daļas 18.punktam elektroenerģijas tirgus dalībnieki ir elektroenerģijas ražotāji, tirgotāji, agregatori un galalietotāji, kas darbojas elektroenerģijas tirgū saskaņā ar brīvprātīgas līdzdalības principu. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 1.panta 12.punktā noteikto enerģijas lietotājs ir fiziskā vai juridiskā persona, kas no energoapgādes komersantiem pērk un savām vajadzībām patērē konkrētā veida enerģiju vai kurināmo vai lieto to energoapgādē vai cita

veida komercdarbībā. Savukārt saskaņā ar Enerģētikas likuma 1.panta 18.punktu enerģijas lietotājs, kurš pērk enerģiju izlietošanai paša vajadzībām (galapatēriņam), ir galalietotājs.

3. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 32.panta pirmās daļas 3.punktu un 32.¹panta pirmo un piekto daļu ar elektroenerģijas tirdzniecību var nodarboties elektroenerģijas tirgotājs, kas šajā likumā noteiktajā kārtībā reģistrēts Regulatora veidotajā elektroenerģijas tirgotāju reģistrā. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 27.oktobra noteikumu Nr.1227 “Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem” 2.5.apakšpunktu elektroenerģijas apgādē ir nepieciešams regulēt elektroenerģijas tirdzniecību jebkuriem enerģijas lietotājiem. Minētais nozīmē, ka jebkuram elektroenerģijas tirgotājam, kas tirgo elektroenerģiju lietotājiem (ar to saprotot arī elektroenerģijas tirgotājus), pirms darbības (tirdzniecības) uzsākšanas ir jābūt reģistrētam Regulatora uzturētajā elektroenerģijas tirgotāju reģistrā neatkarīgi no elektroenerģijas tirdzniecības apjoma un jāpilda sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam noteiktie pienākumi, tostarp sniegt Regulatora noteikto informāciju par savu darbību un maksāt valsts nodevu par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu. Kārtību, kādā notiek elektroenerģijas tirgotāju reģistrācija, reglamentē Regulatora 2019.gada 7.marta lēmums Nr.1/3 “Vispārējās atļaujas un reģistrācijas noteikumi enerģētikas nozarē” (turpmāk – Lēmums Nr.1/3).

4. Regulators elektroenerģijas tirgus uzraudzības ietvaros konstatē, ka sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Capital Solutions”, vienotais reģistrācijas Nr.40003921873, juridiskā adrese: Progresas iela 3A-4, Rīga, LV-1067 (turpmāk – SIA “Capital Solutions”), kas elektroenerģijas tirgotāju reģistrā ir reģistrēta 2022.gada 25.maijā ar Nr.ET0154, pirms reģistrācijas periodā no 2021.gada jūnija līdz 2022.gada 24.maijam ir sniegusi elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu bez reģistrācijas.

5. Regulators administratīvā procesa ietvaros konstatē šādus lietas apstākļus:

5.1. Regulators 2022.gada 20.jūnijā saņēma */tirgotājs/* (turpmāk – */tirgotājs/*) vēstuli Nr.S-IZ-2022-70, kurā tā vērsa Regulatora uzmanību uz SIA “Capital Solutions” darbībām elektroenerģijas tirgū. Saskaņā ar Regulatora rīcībā esošo informāciju¹ 2019.gada 16.septembrī starp */tirgotājs/* un SIA “Capital Solutions” tika noslēgts elektroenerģijas tirdzniecības līgums Nr.125/2019E (turpmāk – Līgums) par fiksētas elektroenerģijas cenas produktu */cena/* EUR/MWh Līguma darbības termiņā no 2019.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 31.decembrim. Atbilstoši Līguma vispārīgo noteikumu 1.1.apakšpunktā noteiktajam tirgotājs (*/tirgotājs/*) pārdod, bet lietotājs (SIA “Capital Solutions”) pērk uz Līgumā atrunātiem noteikumiem elektroenerģiju, kas nepieciešama SIA “Capital Solutions” elektroiekārtām, kuras atrodas SIA “Capital Solutions” piederošajos vai tā turējumā, vai lietošanā esošajos objektos, par kuriem sadales vai pārvades sistēmas operators ir informēts, ka šiem objektiem elektroenerģiju piegādās */tirgotājs/*. Saskaņā ar */tirgotājs/* sniegto informāciju uz Līguma noslēgšanas dienu SIA “Capital Solutions” iegādājās elektroenerģiju, lai nodrošinātu ar elektroenerģijas apgādi vienu savā īpašumā, turējumā vai lietošanā esošu objektu ar vidējo elektroenerģijas patēriņu */patēriņš/* kWh mēnesī. Taču, sākot no 2021.gada jūnija, SIA “Capital Solutions” Līgumam sāka pievienot papildu objektus, un 2022.gada 21.jūnijā objektu skaits bija sasniedzis 14. Attiecīgi SIA “Capital Solutions” objektu kopējais patēriņš pieaudzis no */patēriņš/* kWh 2021.gada maijā līdz */patēriņš/* kWh 2022.gada maijā. Līdz ar to */tirgotājs/* informēja Regulatoru, ka SIA “Capital Solutions” kopš 2021.gada jūnija darbojās nevis kā lietotājs, bet gan elektroenerģijas tirgotājs, strauji palielinot ar elektroenerģiju apgādājamo objektu skaitu, kuri pieder dažādām trešajām pusēm un ir izvietoti dažādās vietās Latvijā.

5.2. Regulators 2022.gada 8.augustā saņēma informāciju no SIA “Capital Solutions”², ka starp SIA “Capital Solutions” un */tirgotājs/* vairs nepastāv domstarpības un 2022.gada

¹ */tirgotājs/* 2022.gada 20.jūnija vēstule Nr.S-IZ-2022-70.

² SIA “Capital Solutions” 2022.gada 5.augusta vēstule Nr.20220805/1.

7.jūlijā ir panākta vienošanās par sadarbības turpināšanu, izdarot grozījumus Līguma nosacījumos. Līguma grozījumi, kas piemērojami no 2022.gada 1.augusta, paredz, ka elektroenerģijai, kas piegādāta virs Līguma speciālo noteikumu 3.sadaļā noteiktā elektroenerģijas apjoma /apjoms/ kWh/mēnesī, cena tiek aprēķināta pēc formulas – NPS Latvijas reģiona cena katru stundu + /cena/ EUR/kWh, kur NPS Latvijas reģiona cena ir “Nord Pool Spot” Latvijas reģiona cena, kas publicēta <https://www.nordpoolgroup.com/>. Līgumam ir arī pievienots Pielikums Nr.1 “Objektu saraksts”, kurā norādīto objektu sarakstu nedrīkst papildināt ar jauniem SIA “Capital Solutions” objektiem vai norādītos objektus nedrīkst aizstāt ar citiem, ja SIA “Capital Solutions” par to neinformē /tirgotājs/ e-pastā ne vēlāk kā piecu darba dienu laikā pirms plānotās objekta pievienošanas, aizstāšanas vai izslēgšanas dienas.

5.3. Uz Regulatora vairākkārtēji nosūtītiem informācijas pieprasījumiem³ SIA “Capital Solutions”⁴ norādīja turpmāk minēto. SIA “Capital Solutions” nesniedz un līdz šim nesniedza elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu⁵. Elektroenerģijas piegādi objektos veic /tirgotājs/, savukārt sistēmas pakalpojumu objektos nodrošina sadales sistēmas operators akciju sabiedrība “Sadales tīkls”, vienotais reģistrācijas Nr.40003857687, juridiskā adrese: Šmerļa iela 1, Rīga, LV-1160 (turpmāk – AS “Sadales tīkls”), SIA “Capital Solutions” uzņemoties pakalpojuma lietotāja atbildību un saistības. Lai nodrošinātu pilnvērtīgu objektu apsaimniekošanu, SIA “Capital Solutions” ir pieņēmusi lietošanā pieslēgumu punktus un galvenos elektroenerģijas ievadus ražotņu objektos, noslēdzot attiecīgus nomas līgumus ar objektu īpašniekiem. Līguma grozījumu 4.punkts noteic, ka saskaņā ar Līgumu pievienotie objekti tika nodoti SIA “Capital Solutions” valdījumā, līdz ar to objektu lietotāji ir SIA “Capital Solutions” apakšlietotāji un SIA “Capital Solutions” nepiegādā šiem objektiem elektroenerģiju kā elektroenerģijas tirgotājs. SIA “Capital Solutions” ar visiem objektu īpašniekiem noslēdza norēķinu līgumus, kas paredz samaksu SIA “Capital Solutions” par objektos patērēto elektroenerģiju, kā arī fiksētās un mainīgās komponentes (obligāto iepirkuma komponenti, pārvades un sadales sistēmas tarifu), nodokļus un nodevas par katru patērēto MWh, kas ir samaksa par energoapgādes apsaimniekošanas pakalpojuma nodrošināšanu. SIA “Capital Solutions” ir noslēgti līgumi ar trešajām personām, kuras pievienotajos objektos veic saimniecisko darbību. SIA “Capital Solutions” noslēdz nomas līgumu par attiecīgo infrastruktūru, ar kuru nomā pieslēguma punktu un galveno elektroenerģijas ievadu, par ko attiecīgi uzņemas atbildību, lai varētu veikt šīs infrastruktūras apsaimniekošanu un uzturēšanu, pilnveidošanu. SIA “Capital Solutions” rīcībā nav informācijas par to, kā objektos elektroenerģijas piegāde tika nodrošināta pirms objektu pievienošanas Līgumam. SIA “Capital Solutions” un /tirgotājs/ 2022.gada 13.jūlijā parakstīja Līguma grozījumus, tādējādi turpinot Līguma darbību un nodrošinot elektroenerģijas piegādi objektos. Līdz ar to elektroenerģijas piegāde apakšlietotājiem nav pārtraukta. SIA “Capital Solutions” nav skaidrs, kādos gadījumos komersants tirgo elektroenerģiju kā lietotājs apakšlietotājam, bet kādos – kā tirgotājs lietotājam. Ievērojot minēto, SIA “Capital Solutions” 2022.gada maijā izlēma reģistrēties kā elektroenerģijas tirgotājs. SIA “Capital Solutions” kopš 2021.gada jūnija pievienoja AS “Sadales tīkls” savus nomātos objektus un tajos elektroenerģiju izlieto kā lietotājs. SIA “Capital Solutions” nomātajos objektos darbojošās citas personas ir apakšlietotāji. SIA “Capital Solutions” kā lietotājs izmanto tās valdījumā, turējumā (uz nomas līguma pamata) esošu elektroenerģijas infrastruktūru (valdījumā esošus

³ Regulatora 2022.gada 28.jūnija vēstule Nr.3-2.44/1777, 2022.gada 21.jūlija vēstule Nr.2-2.44/2009, 2022.gada 10.augusta vēstule Nr.2-2.44/2233, 2022.gada 30.augusta vēstule Nr.2-2.44/2466.

⁴ SIA “Capital Solutions” 2022.gada 8.jūlija vēstule Nr.20220708/1, 2022.gada 5.augusta vēstule Nr.20220805/1, 2022.gada 19.augusta vēstule Nr.20220819/1.

⁵ Atskaite par elektroenerģijas tirdzniecību 2022.gada otrajā ceturksnī saskaņā ar 2017.gada 21.decembra Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas lēmuma Nr.1/36 “Informācijas iesniegšanas noteikumi enerģētikas nozarē” 7.punktu (8.pielikums) aizpildīta ar “0” vērtībām.

elektrotīklus), caur kuru apakšlietotāji saņem elektroenerģiju no SIA "Capital Solutions". Neviens no apakšlietotājiem SIA "Capital Solutions" nomātajos objektos nav reģistrēts kā patstāvīgs elektroenerģijas lietotājs pie pārvades vai sadales operatora.

5.4. Pēc Regulatora pieprasījuma SIA "Capital Solutions" 2022.gada 13.septembrī Regulatoram iesniedza nomas un norēķinu līgumus, kas noslēgti ar deviņiem elektroenerģijas tirdzniecības līgumam pievienoto objektu īpašniekiem – iznomātājiem: /komersants 1/, /komersants 2/, /komersants 3/, /komersants 4/, /komersants 5/, /komersants 6/, /komersants 7/, /komersants 8/ un /komersants 9/⁶.

Visos nomas līgumos noteikts, ka:

- Iznomātājs nodod lietošanā (iznomā) un nomnieks (SIA "Capital Solutions") pieņem lietošanā pieslēguma punktus un galveno elektroenerģijas ievadu ēkās (turpmāk arī – īpašums);

- Īpašums tiek nodots nomnieka (SIA "Capital Solutions") lietošanā un apsaimniekošanā uz līgumā noteikto termiņu;

- Īpašuma lietošanas mērķis ir SIA "Capital Solutions" komercdarbības nodrošināšana īpašumā;

- Pieslēguma punkta lietošanas maksa (noma) tiek noteikta saskaņā ar starp pusēm noslēgto norēķinu līgumu;

- Nomnieks (SIA "Capital Solutions") apņemas norēķināties par pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju saskaņā ar nomnieka noslēgto elektroenerģijas tirdzniecības līgumu;

- Katra no pusēm līgumu var vienpusēji izbeigt, par to 10 dienas iepriekš rakstiski brīdinot otru pusi. Šādā gadījumā SIA "Capital Solutions" pienākums ir nodot pieslēguma punktu iznomātāja lietošanā visās iesaistītajās institūcijās, t.sk. atļaut iznomātājam pārņemt pieslēguma punktu lietošanā un patērēt tajā elektroenerģiju saskaņā ar iznomātāja noslēgtu elektroenerģijas tirdzniecības līgumu.

Visos norēķinu līgumos noteikts, ka:

- Iznomātājs maksā nomniekam (SIA "Capital Solutions") par pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju, kā arī fiksētās un mainīgās komponentes (obligāto iepirkuma komponenti, pārvades un sadales sistēmas tarifu), nodokļus un nodevas atbilstoši spēkā esošajiem sistēmas pakalpojumu tarifiem un elektroenerģijas lietošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem;

- Iznomātājs par pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju nomniekam (SIA "Capital Solutions") maksā noteiktu cenu (EUR) par katru patērēto MWh;

- Nomnieks (SIA "Capital Solutions") par pieslēguma punkta izmantošanu maksā iznomātājam ikmēneša maksu /cena/ EUR.

5.5. SIA "Capital Solutions" ir noslēgti šādi nomas un norēķinu līgumi:

- /Komersants 1/, ar SIA "Capital Solutions" ir noslēgts nomas līgums Nr.SC-PK-16/09 un norēķinu līgums Nr.SC-UZN-01/11. Abi līgumi ir spēkā no 2021.gada 1.novembra līdz 2023.gada 31.decembrim. /Komersants 1/ nodeva lietošanā SIA "Capital Solutions" pieslēguma punktus /objekts/ un galveno elektroenerģijas ievadu ēkās. /Komersants 1/ maksā SIA "Capital Solutions" par pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju /cena/ EUR/MWh. SIA "Capital Solutions" par pieslēguma punkta izmantošanu maksā /komersants 1/ ikmēneša maksu /cena/ EUR;

- /Komersants 2/, ar SIA "Capital Solutions" ir noslēgts nomas līgums Nr.1-4/21-05, kas ir spēkā no 2021.gada 5.oktobra līdz 2023.gada 30.septembrim, un norēķinu līgums Nr.1-4/21-06, kas ir spēkā no 2021.gada 5.oktobra līdz 2023.gada 31.decembrim. /Komersants 2/ nodeva lietošanā SIA "Capital Solutions" pieslēguma punktu /objekts/ un galveno elektroenerģijas ievadu ēkā. /Komersants 2/ maksā SIA "Capital Solutions" par pieslēguma

⁶ SIA "Capital Solutions" 2022.gada 13.septembra vēstule Nr.20220913/1.

punktā patērēto elektroenerģiju /cena/ EUR/MWh. SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punkta izmantošanu maksā /komersants 2/ ikmēneša maksu /cena/ EUR;

- /Komersants 3/, ar SIA “Capital Solutions” ir noslēgts nomas līgums Nr.3-4/21-071 un norēķinu līgums Nr.3-4/21-07. Abi līgumi ir spēkā no 2021.gada 12.oktobra līdz 2023.gada 30.septembrim. /Komersants 3/ nodeva lietošanā SIA “Capital Solutions” pieslēguma punktu /objekts/ un galveno elektroenerģijas ievadu ēkā. /Komersants 3/ maksā SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju /cena/ EUR/MWh. SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punkta izmantošanu maksā /komersants 3/ ikmēneša maksu /cena/ EUR;

- /Komersants 4/, ar SIA “Capital Solutions” ir noslēgts nomas līgums Nr.SC-PK-21/02 un norēķinu līgums Nr.SC-UZN-21/02. Abi līgumi ir spēkā no 2021.gada 13.jūlija līdz 2023.gada 31.decembrim. /Komersants 4/ nodeva lietošanā SIA “Capital Solutions” pieslēguma punktu /objekts/ un galveno elektroenerģijas ievadu ēkā. /Komersants 4/ maksā SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju /cena/ EUR/MWh. SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punkta izmantošanu maksā /komersants 4/ ikmēneša maksu /cena/ EUR;

- /Komersants 5/, ar SIA “Capital Solutions” ir noslēgts nomas līgums Nr.2-4/21-06 un norēķinu līgums Nr.2-4/21-06. Abi līgumi ir spēkā no 2021.gada 14.oktobra līdz 2023.gada 30.septembrim. /Komersants 5/ nodeva lietošanā SIA “Capital Solutions” pieslēguma punktu /objekts/ un galveno elektroenerģijas ievadu ēkā. /Komersants 5/ maksā SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju /cena/ EUR/MWh. SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punkta izmantošanu maksā /komersants 5/ ikmēneša maksu /cena/ EUR;

- /Komersants 6/, ar SIA “Capital Solutions” ir noslēgts nomas līgums Nr.SC-PK-01/06 un norēķinu līgums Nr.SC-UZN-01/06. Abi līgumi ir spēkā no 2021.gada 15.maija līdz 2023.gada 31.decembrim. /Komersants 6/ nodeva lietošanā SIA “Capital Solutions” pieslēguma punktus /objekts/ un galveno elektroenerģijas ievadu ēkās. /Komersants 6/ maksā SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju /cena/ EUR/MWh. SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punkta izmantošanu maksā /komersants 6/ ikmēneša maksu /cena/ EUR;

- /Komersants 7/, ar SIA “Capital Solutions” ir noslēgts nomas līgums Nr.5-4/21-9 un norēķinu līgums Nr.5-4/21-09. Abi līgumi ir spēkā no 2021.gada 15.oktobra līdz 2023.gada 30.septembrim. /Komersants 7/ nodeva lietošanā SIA “Capital Solutions” pieslēguma punktu /objekts/ un saskaņā ar Pielikumu Nr.1 galveno elektroenerģijas ievadu /objekts/. /Komersants 7/ maksā SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju /cena/ EUR/MWh. SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punkta izmantošanu maksā /komersants 7/ ikmēneša maksu /cena/ EUR;

- /Komersants 8/, ar SIA “Capital Solutions” ir noslēgts nomas līgums Nr.6-4/21-10 un norēķinu līgums Nr.6-4/21-10. Abi līgumi ir spēkā no 2021.gada 20.oktobra līdz 2023.gada 30.septembrim. /Komersants 8/ nodeva lietošanā SIA “Capital Solutions” pieslēguma punktu /objekts/ un saskaņā ar Pielikumu Nr.1 galveno elektroenerģijas ievadu /objekts/. /Komersants 8/ maksā SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju /cena/ EUR/MWh. SIA “Capital Solutions” par pieslēguma punkta izmantošanu maksā /komersants 8/ ikmēneša maksu /cena/ EUR;

- /Komersants 9/, ar SIA “Capital Solutions” ir noslēgts nomas līgums Nr.NL_2022_1, kas ir spēkā no 2022.gada 4.februāra līdz 2023.gada 31.decembrim, un norēķinu līgums Nr.EL_2022_1, kas ir spēkā no 2022.gada 3.februāra līdz 2023.gada 31.decembrim. /Komersants 9/ nodeva lietošanā SIA “Capital Solutions” pieslēguma punktus /objekti/ un galveno elektroenerģijas ievadu ēkā. /Komersants 9/ maksā SIA “Capital Solutions” par

pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju /cena/ EUR/MWh. SIA "Capital Solutions" par pieslēguma punkta izmantošanu maksā /komersants 9/ ikmēneša maksu /cena/ EUR.

5.6. Nomas un norēķinu līgumi ir noslēgti laikā, kad elektroenerģijas tirgū bija vērojams cenu kāpums (lielākā daļa – 2021.gada rudenī), kā arī to darbības termiņš beidzas pirms vai precīzi 2023.gada 31.decembrī (datums, līdz kuram ir spēkā starp SIA "Capital Solutions" un /tirgotājs/ noslēgtais Līgums). Tādējādi SIA "Capital Solutions", izmantojot izdevīgo situāciju, ko nodrošina Līgums ar salīdzinoši zemu elektroenerģijas cenu (/cena/ EUR/MWh) laikā, kad elektroenerģijas tirgū cenas ir daudz augstākas, nodrošināja citām personām iespēju patērēt SIA "Capital Solutions" iepirkto elektroenerģiju (ar noteiktu uzcenojumu) šo personu galapatēriņam, tādējādi sniedzot šīm personām elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu bez reģistrācijas.

6. No AS "Sadales tīkls" sniegtās informācijas⁷ Regulators konstatē:

6.1. AS "Sadales tīkls" apliecina, ka visos Līgumam pievienotajos objektos ir uzstādīts AS "Sadales tīkls" elektroenerģijas komercuzskaites mērparāts.

6.2. Līgumam pievienoto objektu īpašnieki – iznomātāji pirms nomas un norēķinu līgumu noslēgšanas ar SIA "Capital Solutions" paši ir bijuši reģistrēti kā lietotāji pie AS "Sadales tīkls", un tiem ir bijuši patstāvīgi noslēgti elektroenerģijas tirdzniecības līgumi ar dažādiem elektroenerģijas tirgotājiem.

6.3. Kopš 2022.gada 1.septembra /komersants 5/ objektā (/objekts/) un /komersants 3/ objektā (/objekts/) pie AS "Sadales tīkls" kā lietotājs ir reģistrēts tas pats lietotājs, kas bijis pirms SIA "Capital Solutions", kā arī cits tirgotājs, kas apstiprina, ka objektu īpašniekiem – iznomātājiem ir iespējas patstāvīgi pirkt elektroenerģiju no tirgotāja.

7. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 47.panta pirmo daļu, ja Regulators konstatē, ka sistēmas operators, elektroenerģijas sistēmas īpašnieks, elektroenerģijas ražotājs, elektroenerģijas tirgotājs, agregators vai tirgus dalībnieks neievēro šā likuma prasības, Regulators var pieņemt vienu vai vairākus no šādiem lēmumiem:

1) uzlikt pienākumu noteiktā termiņā nodrošināt attiecīgo šā likuma prasību ievērošanu;

2) izteikt brīdinājumu;

3) uzlikt šā likuma 41., 42., 43., 44., 45. vai 46.pantā minēto soda naudu.

8. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 45.panta 1.punktu, ja elektroenerģijas tirgotājs sniedz elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu bez reģistrācijas, Regulators ir tiesīgs elektroenerģijas tirgotājam uzlikt soda naudu līdz 10 procentiem no elektroenerģijas tirgotāja iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne mazāk kā 300 euro.

9. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 55.panta 2.punktu administratīvo lietu iestādē ierosina uz iestādes iniciatīvas pamata.

10. Administratīvā procesa likuma 57.pants noteic, ka iestāde, kurai lieta ir piekritīga, ierosina administratīvo lietu, ja tai kļūst zināmi fakti, uz kuriem pamatojoties saskaņā ar tiesību normām ir jāizdod vai var tikt izdots attiecīgs administratīvais akts, kā arī tad, ja iestādei ir pamats uzskatīt, ka šādi fakti varētu būt.

11. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmajai daļai, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kurš varētu būt nelabvēlīgs adresātam, iestāde noskaidro un izvērtē adresāta viedokli un argumentus šajā lietā. Regulators 2022.gada 29.septembrī nosūtīja SIA "Capital Solutions" vēstuli Nr.3-2.21/2834 "Par viedokļa un argumentu sniegšanu", ar kuru informēja par administratīvās lietas ierosināšanu par Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto prasību neievērošanu, lūdzot administratīvā procesa ietvaros līdz 2022.gada 14.oktobrim iesniegt viedokli un argumentus par konstatētajiem apstākļiem. Regulators

⁷ AS "Sadales tīkls" 2022.gada 21.oktobra vēstule Nr.S-1386S/10995.

2022.gada 16.oktobrī saņēma SIA “Capital Solutions” 2022.gada 14.oktobra paskaidrojumus Nr.20221014/1, kuros sniegts šāds viedoklis un argumenti:

11.1. SIA “Capital Solutions” jau 2022.gada 8.jūlija paskaidrojumā Nr.20220708/1 un 2022.gada 19.augusta paskaidrojumā Nr.20220819/1 sniedza detalizētu faktisko apstākļu skaidrojumu, kā arī norādīja uz neskaidro normatīvo regulējumu attiecībā uz gadījumiem, kuros komersants uzskatāms par elektroenerģijas lietotāju un kuros – par elektroenerģijas tirgotāju.

11.2. SIA “Capital Solutions” no elektroenerģijas tirgotāja */tirgotājs/* pērk elektroenerģiju saskaņā ar Līgumu. SIA “Capital Solutions” 2022.gada 13.jūlijā ar */tirgotājs/* noslēdza Vienošanos Nr.1 par grozījumiem Līgumā, kuras 4.punkts paredz, ka *“Puses vienojas ar šo Vienošanos pievienot Līgumam Pielikumu Nr.1 “Objektu saraksts”, kas kļūst par Līguma neatņemamu sastāvdaļu. Parakstot Vienošanos, Lietotājs apliecina, ka Pielikumā Nr.1 norādītie objekti atrodas tā valdījumā vai arī Lietotājs tos pārvalda uz cita likumīga pamata, līdz ar to Pielikumā Nr.1 norādīto objektu lietotāji ir Lietotāja apakšlietotāji spēkā esošo normatīvo aktu regulējuma izpratnē un Lietotājs nepiegādā šiem objektiem elektroenerģiju kā Tirgotājs”*.

Minētajā objektu sarakstā iekļautie objekti atrodas SIA “Capital Solutions” valdījumā, pamatojoties uz noslēgtiem nomas līgumiem. Proti, SIA “Capital Solutions” noslēdz nomas līgumu ar trešajām personām par attiecīgo infrastruktūru, ar kuru nomā pieslēguma punktu un galveno elektroenerģijas ievadu, par ko attiecīgi uzņemas atbildību, lai varētu veikt šīs infrastruktūras apsaimniekošanu un uzturēšanu, kā arī pilnveidošanu. Elektroenerģijas piegādi objektos veic */tirgotājs/*, savukārt sistēmas pakalpojumu objektos nodrošina sistēmas operators AS “Sadales tīkls”, SIA “Capital Solutions” uzņemoties pakalpojuma lietotāja atbildību un saistības.

11.3. SIA “Capital Solutions” vērsa uzmanību uz to, ka jau vairākkārt norādīja uz būtiskām neskaidrībām un pretrunām normatīvajā regulējumā, kas ir pamats lietā pastāvošajai situācijai. SIA “Capital Solutions” arī norādīja, ka lūdza Regulatoru izskaidrot normatīvā regulējuma prasības, tomēr Regulatora sniegtais skaidrojums ir kalpojis par pamatu vēl lielākām neskaidrībām.

Proti, Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumu Nr.50 “Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi) 2.1.apakšpunkts noteic, ka apakšlietotājs ir persona, kas pēc vienošanās ar lietotāju izmanto tā īpašumā vai valdījumā esošus elektrotīklus elektroenerģijas saņemšanai un nepērk elektroenerģiju no tirgotāja vai sistēmas operatora. Atbilstoši minētajam trešās personas atbilst apakšlietotāja statusam, attiecībā pret kurām SIA “Capital Solutions” ir uzskatāma par lietotāju. Vienlaikus SIA “Capital Solutions” nav skaidrs un normatīvais regulējums nesniedz atbildi uz jautājumu, kādos gadījumos komersants tirgo elektroenerģiju kā lietotājs apakšlietotājam, bet kādos – kā tirgotājs lietotājam.

SIA “Capital Solutions” noslēgtā Līguma 4.2.2.apakšpunkts noteic, ka *“Lietotājam, ja šāds pienākums ir noteikts normatīvajos aktos, ir pienākums patstāvīgi reģistrēties elektroenerģijas tirgotāju reģistrā, patstāvīgi veikt elektroenerģijas nodokļa un citu nodokļu vai nodevu maksājumus, kā arī izpildīt citus pienākumus”*. No minētā izriet, ka SIA “Capital Solutions” jau iepriekš centās noskaidrot atbildi uz jautājumu – kad iestājas šāds reģistrācijas pienākums.

SIA “Capital Solutions” norādīja, ka 2022.gada maijā un jūnijā telefona sarunās saņēma Regulatora skaidrojumu, saskaņā ar kuru tirgotāja statuss nepieciešams tad, ja SIA “Capital Solutions” pārdod elektroenerģiju citam lietotājam, kurš ir reģistrēts kā lietotājs pie sistēmas operatora. Savukārt, ja SIA “Capital Solutions” kā lietotāja pirktu elektroenerģiju pa SIA “Capital Solutions” valdījumā esošu infrastruktūru saņem citas personas, kuras nav reģistrētas kā lietotāji pie sistēmas operatora, tad šīs citas personas ir apakšlietotāji. Vienlaikus

pēc šā skaidrojuma saņemšanas SIA "Capital Solutions" veica arī normatīvo aktu izpēti un secināja, ka, ņemot vērā SIA "Capital Solutions" noslēgto līgumu ar AS "Sadales tīkls" par sistēmas pakalpojumu saņemšanu, SIA "Capital Solutions" atbilst lietotāja statusam, savukārt citas personas – komersanti, kuri lieto elektroenerģiju SIA "Capital Solutions" valdījumā esošajos objektos, ir apakšlietotāji.

11.4. SIA "Capital Solutions" norāda, ka nomā objektus, kas pievienoti Līgumam, tāpēc tiesību forma ir – lietojums, turējums – un šī tiesību forma atbilst Līguma 1.1.apakšpunktā noteiktajam, proti, *"Tirgotājs pārdod, bet Lietotājs pērk uz Līgumā atrunātiem noteikumiem elektroenerģiju, kas nepieciešama Lietotāja elektroiekārtām, kuras atrodas visos Lietotājam piederošajos vai viņa turējumā vai lietojumā esošos objektos, par kuriem sadales un/vai pārvades sistēmas operators ir informēts, ka tiem elektroenerģiju piegādās Tirgotājs"*.

SIA "Capital Solutions" uz nomas līguma pamata ir attiecīgo objektu pieslēguma punktu un galveno elektroenerģijas ievadu nomnieks (tātad – lietotājs, faktiskais valdītājs), un SIA "Capital Solutions" ir noslēgti attiecīgi līgumi ar AS "Sadales tīkls" par šiem objektiem. SIA "Capital Solutions" kopš 2021.gada jūnija pievienoja AS "Sadales tīkls" savus nomātos objektus un tajos elektroenerģiju izlieto kā lietotājs atbilstoši Enerģētikas likuma 1.panta 12.apakšpunktam, kas noteic, ka elektroenerģijas lietotājs ir fiziskā vai juridiskā persona, kas no energoapgādes komersantiem pērk un savām vajadzībām patērē konkrētā veida enerģiju vai kurināmo vai lieto to energoapgādē vai cita veida komercdarbībā. Savukārt SIA "Capital Solutions" nomātajos objektos darbojošās citas personas atbilstoši Noteikumu 2.1.apakšpunktam ir apakšlietotāji. SIA "Capital Solutions" kā lietotājs izmanto tās valdījumā, turējumā (uz nomas līguma pamata) esošu elektroenerģijas infrastruktūru (valdījumā esošus elektrotīklus), caur kuru apakšlietotāji saņem elektroenerģiju no SIA "Capital Solutions". Neviens no apakšlietotājiem SIA "Capital Solutions" nomātajos objektos nav reģistrēts kā patstāvīgs elektroenerģijas lietotājs pie pārvades vai sadales sistēmas operatora. Ņemot vērā minēto, SIA "Capital Solutions" neuzskata, ka lietā norādītajā situācijā darbojas kā elektroenerģijas tirgotājs.

11.5. Gadījumā, ja Regulators nonāks pie pretējiem secinājumiem, SIA "Capital Solutions" lūdz Regulatoru ņemt vērā turpmāk norādīto:

11.5.1. Ņemot vērā Elektroenerģijas tirgus likuma 45. un 47.pantā noteikto regulējumu attiecībā uz iespējamā pārkāpuma sekām, Regulatoram ir piešķirta rīcības brīvība noteikt, kādu un vai vispār lēmumu pieņemt gadījumā, ja tiek konstatēts, ka elektroenerģijas tirgotājs sniedz elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu bez reģistrācijas. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 65.panta ceturtajai daļai Elektroenerģijas tirgus likuma 47.panta pirmajā daļā paredzētie lēmumu veidi atbilst brīvajam administratīvajam aktam un šādā gadījumā apsverama administratīvā akta izdošanas lietderība.

Ņemot vērā faktu, ka nepastāv skaidrs normatīvais regulējums attiecībā uz gadījumiem, kuros šādas SIA "Capital Solutions" darbības būtu uzskatāmas par elektroenerģijas tirdzniecību, SIA "Capital Solutions" par šādu tiesisko nenoteiktību nevarētu piemērot negatīvas tiesiskās sekas. SIA "Capital Solutions" ieskatā, šāds Regulatora secinājums būtu uzskatāms par nepareizu rīcības brīvības novērtēšanu, jo nostādītu privātpersonu izteikti nelabvēlīgā situācijā un sodītu par pārkāpumu, kuru tā nevarēja paredzēt. Vienlaikus SIA "Capital Solutions" norāda, ka, ņemot vērā neskaidro normatīvo regulējumu, šāda darbība, kādu veic SIA "Capital Solutions", ir izplatīts elektroenerģijas nodrošināšanas modelis un ierasta nozares prakse.

11.5.2. Veicot lietderības apsvērumus, Regulatoram jāņem vērā, ka SIA "Capital Solutions", 2022.gada 25.maijā reģistrējoties kā elektroenerģijas tirgotājs, novērsa pārkāpumu, ja tāds patiesi tiktu konstatēts. Minēto SIA "Capital Solutions" veica, lai novērstu jebkādas iespējamās šaubas, kā arī iespējamo pārkāpumu. Līdz ar to, pat ja Regulators

uzskatītu, ka SIA "Capital Solutions" nodarbojas ar elektroenerģijas tirdzniecību, SIA "Capital Solutions" pārkāpumu novērša un visa līdzšinējā SIA "Capital Solutions" darbība bija vērsta uz jebkāda iespējamā pārkāpuma novēršanu un sadarbošanos ar Regulatoru.

11.5.3. SIA "Capital Solutions" iesniedza pārskatu par 2022.gada otro ceturksni, norādot, ka neveica elektroenerģijas tirdzniecību, taču gadījumā, ja SIA "Capital Solutions" secinājumi ir nepareizi un, Regulatora ieskatā, SIA "Capital Solutions" pārskatā ir jānorāda visi elektroenerģijas saņēmēji SIA "Capital Solutions" objektos, SIA "Capital Solutions" attiecīgi veiks labojumus iesniegtajā pārskatā. Vienlaikus SIA "Capital Solutions" norāda, ja Regulators uzskata, ka SIA "Capital Solutions" pieļāva pārkāpumu, SIA "Capital Solutions" apliecina, ka brīvprātīgi novērsīs visas sekas, ja tādas ir radušās.

11.5.4. Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju Regulatora praksē nepastāv gadījums, kad, pastāvot šādiem faktiskajiem apstākļiem, būtu pieņemts kāds no Elektroenerģijas tirgus likuma 47.pantā paredzētajiem lēmumiem par neregistrētu elektroenerģijas tirdzniecību. Līdzšinējās Regulatora prakses piemēri⁸ nav salīdzināmi ar SIA "Capital Solutions" situāciju. Abos minētajos gadījumos komersanti bija noslēguši līgumus par elektroenerģijas piegādi ar elektroenerģijas tirgotāju un līgumus par elektroenerģijas piegādi citiem komersantiem. Objektī, kuros komersanti nodrošināja elektroenerģijas piegādi, neatradās komersantu valdījumā, un komersanti nebija noslēguši līgumus ar AS "Sadales tīkls" par sistēmas pakalpojumu nodrošināšanu šajos objektos. Turklāt elektroenerģijas tirdzniecības līgumi tika slēgti, lai elektroenerģiju izlietotu ražošanas vajadzībām. Savukārt šajā lietā pastāvošajā gadījumā objekti, kuros SIA "Capital Solutions" nodrošina elektroenerģijas piegādi, atrodas SIA "Capital Solutions" valdījumā, kā arī SIA "Capital Solutions" noslēdza sistēmas pakalpojumu līgumus ar AS "Sadales tīkls". Tādējādi SIA "Capital Solutions" uzņemas visas saistības un pienākumus, kurus paredz objektu apsaimniekošana. Līdz ar to situācijas nav salīdzināmas.

11.5.5. Ar Regulatora 2022.gada 7.jūlija lēmumu Nr.107 "Par administratīvās lietas izskatīšanu saistībā ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Elektro business"" Regulators piemēroja soda naudu par neregistrētu dabasgāzes tirdzniecību gadījumā, kurā komersants bija noslēdzis dabasgāzes tirdzniecības līgumu ar dabasgāzes tirgotāju un uz nomas līgumu pamata pieņēma lietošanā dabasgāzes pieslēguma punktus objektos, kuriem nodrošināja dabasgāzes piegādi. Attiecībā uz dabasgāzes tirdzniecību normatīvais regulējums⁹ skaidri noteic, ka dabasgāzes tirdzniecības līgumu klātienē vai izmantojot distances saziņas līdzekļus slēdz ar lietotāju, kuram ir gazificētā objekta īpašuma, lietošanas vai valdījuma tiesības. Ņemot vērā šajā lietā konstatēto, ka pieslēguma punkts nav uzskatāms par gazificētu objektu, komersants bija veicis neregistrētu dabasgāzes tirdzniecību. Minētā normatīvā regulējuma atšķirība, ņemot vērā, ka šāda norma nav ietverta attiecībā uz elektroenerģijas tirdzniecību, vēl jo vairāk apliecina to, ka lietā vērtētajā situācijā nepastāv skaidrs normatīvais regulējums, kuru SIA "Capital Solutions" ar savu darbību pārkāpa.

11.5.6. Minētais kopsakarā ar faktu, ka SIA "Capital Solutions" kopš 2022.gada 25.maija reģistrējās kā elektroenerģijas tirgotājs, apliecina, ka Regulatoram, veicot lietderības apsvērumu izvērtējumu, nebūtu pamata nonākt pie smagākās sankcijas – soda naudas, un šajā gadījumā mērķis tiktu sasniegts ar brīdinājumu. Pretējā gadījumā tiktu pārkāpta SIA "Capital Solutions" tiesiskā palāvība, kas tai radās saskaņā ar normatīvo regulējumu, kā arī līdz šim no Regulatora saņemtās informācijas.

⁸ Regulatora 2020.gada 28.augusta lēmums Nr.115 "Par administratīvās lietas izskatīšanu saistībā ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Finu"" un Regulatora 2021.gada 4.februāra lēmums Nr.9 "Par administratīvās lietas izskatīšanu saistībā ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību "LM Service"".

⁹ Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 25.punkts.

11.6. Tomēr, pat ja Regulators lemtu par soda naudas piemērošanu, SIA “Capital Solutions” lūdz Regulatoru ņemt vērā turpmāk norādīto:

11.6.1. Regulatora lēmuma pieņemšanas rīcības brīvības robežas un ietvars tostarp izriet no Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumiem Nr.839 “Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē” (turpmāk – Noteikumi Nr.839), kuru 9.punkts noteic, ka, nosakot soda naudas apmēru, Regulators izvērtē pārkāpuma radītās sekas un pārkāpuma ilgumu.

11.6.2. SIA “Capital Solutions” pārkāpuma ilgums nepārsniedz vienu gadu – pārkāpuma periods ir no 2021.gada jūnija līdz 2022.gada 24.maijam, līdz ar to saskaņā ar Noteikumu Nr.839 13.punktu šāds pārkāpuma ilgums neparedz soda apmēra palielināšanu.

11.6.3. Saskaņā ar Noteikumu Nr.839 14.punktu vērā ņemami šādi vainu mīkstinoši apstākļi:

- SIA “Capital Solutions”, 2022.gada 25.maijā reģistrējoties kā elektroenerģijas tirgotājs, pārtrauca pārkāpumu (14.1.apakšpunkts), ja tāds tiek konstatēts;

- SIA “Capital Solutions” iesniedza Regulatoram pierādījumus (nomas līgumus, kā arī norēķinu līgumus), kam bija nozīme lietas izskatīšanā, tādējādi veicinot lietas izmeklēšanu un sadarbojoties ar Regulatoru (14.3.apakšpunkts).

Līdz ar to, pat ja Regulators lemtu par soda naudas piemērošanu, SIA “Capital Solutions” lūdz Regulatoru ņemt vērā minētos apstākļus.

11.7. SIA “Capital Solutions” iesniedza Regulatoram nomas līguma kopiju, kas noslēgts ar vēl vienu Līgumam pievienotā objekta īpašnieku – iznomātāju: */komersants 10/ /Komersants 10/* ar SIA “Capital Solutions” ir noslēgts nomas līgums Nr.7-4/21-11, kas ir spēkā no 2021.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 31.decembrim. */Komersants 10/* nodeva lietošanā SIA “Capital Solutions” pieslēguma punktu */objekts/* un galveno elektroenerģijas ievadu ēkā.

12. SIA “Capital Solutions” 2022.gada 18.oktobrī iesniedza Regulatoram koriģētās atskaites par elektroenerģijas tirdzniecību 2022.gada otrajā un trešajā ceturksnī, norādot, ka ieņēmumi (bez sistēmas pakalpojumiem, bez pievienotās vērtības nodokļa, bez obligātā iepirkuma un jaudas komponentēm) no elektroenerģijas tirdzniecības citiem lietotājiem veido */ieņēmumi/ euro*.

13. Ievērojot Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmajā daļā paredzētās administratīvā procesa dalībnieka tiesības tikt uzklautam, Regulators ar 2022.gada 6.decembra vēstuli Nr.3-2.21/3662 “Par viedokļa un argumentu sniegšanu” SIA “Capital Solutions” nosūtīja izstrādāto lēmuma projektu, aicinot administratīvā procesa ietvaros līdz 2022.gada 22.decembrim iesniegt papildu argumentus un pierādījumus lietā. Regulators 2022.gada 23.decembrī saņēma SIA “Capital Solutions” 2022.gada 22.decembra paskaidrojumus Nr.20221222/1, kurā papildus 2022.gada 14.oktobrī sniegtajiem paskaidrojumiem par lietas apstākļiem SIA “Capital Solutions” sniedz šādu viedokli un argumentus:

13.1. Iepazīstoties ar Regulatora izdarītajiem secinājumiem, SIA “Capital Solutions” norāda, ka tie vēl jo vairāk apliecina SIA “Capital Solutions” vairākkārt norādītas problēmas ar neskaidro regulējumu attiecībā uz lietotāja – apakšlietotāja tiesiskajām attiecībām. Proti, no normatīviem aktiem nav skaidrs, kādos gadījumos komersants tirgo elektroenerģiju kā lietotājs apakšlietotājam, bet kādos – kā tirgotājs lietotājam. Lēmuma projektā sniegtā interpretācija par apakšlietotāja tiesiskā statusa mērķi ir novitāte, ko nekad līdz šim nav norādījis nedz Regulators, nedz likumdevējs.

13.2. SIA “Capital Solutions” uzsver, ka SIA “Capital Solutions” darbības nav ietekmējušas ne elektroenerģijas tirgus pārskatāmību, ne konkurences līmeni tajā, ne elektroenerģijas lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām. Visi SIA “Capital Solutions” noslēgtie līgumi gan

ar /tirgotājs/, gan ar SIA “Capital Solutions” klientiem ir noslēgti brīva tirgus apstākļos, savstarpēji izdevīgi (it īpaši ar /tirgotājs/ laikā, kad tika noslēgts Līgums, un to apliecina arī 2022.gadā noslēgtie grozījumi Līgumā). SIA “Capital Solutions” atkārtoti apliecina, ka ir sadarbojusies ar Regulatoru, tai skaitā sniegusi pieprasīto informāciju un pierādījumus, ir labojusi iepriekš iesniegtās atskaites, tātad ir brīvprātīgi novērsusi visas sekas, ja tādas bija radušās.

13.3. SIA “Capital Solutions” papildus norāda, ka nevar piekrist Lēmuma projekta 1.2.apakšpunktā 12.lpp. norādītajai interpretācijai par Noteikumu 71.punktu. Noteikumu 71.punkts paredz, ka: *“Lietotājs, kurš pa savā īpašumā vai valdījumā esošajiem elektrotīkliem piegādā elektroenerģiju apakšlietotājiem, drīkst iekasēt no apakšlietotājiem pamatotas elektrotīklu uzturēšanas izmaksas, kas nepārsniedz 10 % no tā sistēmas operatora noteiktā elektroenerģijas sistēmas pakalpojumu tarifa, kura sistēmai ir pieslēgtas lietotāja elektroietaisies, ja lietotājs un apakšlietotājs nevienojas citādi”*. Regulators Lēmuma projektā ir norādījis, ka *“Minētā tiesību norma pieļauj lietotājam un apakšlietotājam iespēju vienoties par papildu samaksu vienīgi saistībā ar elektrotīklu uzturēšanas izmaksām”*. Tomēr Noteikumu 71.punkts paredz atkāpi, *“ja lietotājs un apakšlietotājs nevienojas citādi”*, kas skaidri norāda uz tiesībām vienoties par citu samaksas modeli, ja tam piekrīt apakšlietotājs. Minētās tiesību normas mērķis ir aizsargāt apakšlietotājus, vienlaikus neliedzot ar to piekrišanu noteikt citu samaksu. Tādējādi, SIA “Capital Solutions” ieskatā, Regulators nepamatoti pārmet SIA “Capital Solutions” Noteikumu 71.punkta pārkāpumu attiecībā uz samaksu, kas tika saņemta no apakšlietotājiem.

13.4. Attiecībā uz Lēmuma projektā piemēroto soda naudu SIA “Capital Solutions” norāda, ka, tā kā Lēmuma projektā nav norādīts konkrēts soda apmērs procentos un saskaņā ar Lēmuma projekta 11.punktu 15.lpp. soda apmēra amplitūda ir ļoti plaša – no 0,15 līdz 10 procentiem, SIA “Capital Solutions” nespēj pilnvērtīgi īstenot Administratīvā procesa likuma 62.pantā noteiktās tiesības tikt uzklaušītai. Administratīvā procesa likuma 62.pantā noteiktās privātpersonas tiesības tikt uzklaušītai piešķir SIA “Capital Solutions” tiesības izteikt viedokli par tai potenciāli piemērotajām negatīvajām sekām, tostarp par soda naudas apmēru. Jo īpaši būtiski tas ir gadījumā, ja soda apmēra amplitūda ir tik plaša un sekas, piemērojot atšķirīgu procentu, atšķirīgas. Līdz ar to gadījumā, ja Regulators, ņemot vērā turpmāk norādīto, tomēr lems par naudas soda piemērošanu, SIA “Capital Solutions” lūdz Regulatoram iespēju izteikt viedokli par Lēmuma projektu procesa stadijā, kad tajā tiks noteikts konkrēts soda naudas apmērs.

13.5. Attiecībā uz Lēmuma projektā norādīto soda naudas piemērošanu SIA “Capital Solutions” norāda, ka Lēmuma projektā izdarītie secinājumi vēl jo vairāk apliecina to, ka Regulatoram, īstenojot tam piešķirto rīcības brīvību, nav pamata piemērot sabiedrībai soda naudu, bet gan brīdinājumu, kas ir vienīgā pastāvošajai situācijai atbilstošā sankcija. Iepriekš jau norādīts, ka Elektroenerģijas tirgus likuma 47.pants nosaka: *“Ja regulators konstatē, ka sistēmas operators, elektroenerģijas sistēmas īpašnieks, elektroenerģijas ražotājs, elektroenerģijas tirgotājs, agregators vai tirgus dalībnieks neievēro šā likuma prasības, regulators var pieņemt vienu vai vairākus no šādiem lēmumiem:*

1) uzlikt pienākumu noteiktā termiņā nodrošināt attiecīgo šā likuma prasību ievērošanu;

2) izteikt brīdinājumu;

3) uzlikt šā likuma 41., 42., 43., 44., 45. vai 46.pantā minēto soda naudu.”

Regulators Lēmuma projekta 11.punktā 15.lpp. soda naudas piemērošanu pamato ar Noteikumu Nr.839 12.punktu, kas nosaka: *“Ja pārkāpums tieši vai netieši ietekmējis elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tai skaitā elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, un elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai*

*dabaszāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām **un** pārkāpuma dēļ komersants vai vertikāli integrēts komersants ir guvis tiešu vai netiešu labumu vai ieņēmumus, soda naudu nosaka no 0,15 līdz 10 procentiem no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē.”*

No tiesību normas skaidri izriet, ka Noteikumu Nr.839 12.punkts ir piemērojams, kad kumulatīvi izpildās trīs kritēriji:

- 1) pārkāpums tieši vai netieši ietekmējis elektroenerģijas tirgus vai dabaszāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tai skaitā elektroenerģijas vai dabaszāzes pārrobežu tirdzniecību;
- 2) pārkāpums tieši vai netieši ietekmējis elektroenerģijas vai dabaszāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabaszāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām;
- 3) pārkāpuma dēļ komersants vai vertikāli integrēts komersants ir guvis tiešu vai netiešu labumu vai ieņēmumus.

Vienlaikus Regulators Lēmuma projekta 8.punktā 13.lpp. skaidri norāda: “[..] lai gan SIA “Capital Solutions” pārkāpuma rezultātā **netika** ietekmētas elektroenerģijas lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju pieprasītajā kvalitātē, tomēr tika tieši ietekmēta elektroenerģijas tirgus pārskatāmība un konkurences līmenis tajā un elektroenerģijas lietotāju iespējas saņemt elektroenerģiju par pamatotām cenām.”

Faktu, ka Noteikumu Nr.839 12.punktā noteikto maksimālo sankciju (no 0,15 līdz 10 procentiem) piemēro tikai, ja iestājas visi trīs kritēriji kumulatīvi, apliecina Noteikumu Nr.389 10. un 11.punkts un to sistēmiskā interpretācija. Proti, Noteikumu Nr.839 10.–12.punkts paredz soda apmēra gradāciju, sākot ar sodu līdz 0,15 procentiem 10.punktā un sodu līdz 1,5 procentiem 11.punktā. Mazākais soda apmērs ir piemērojams, ja neizpildās neviens no iepriekš norādītajiem (12.punkta) kritērijiem, savukārt 11.punktā noteiktais sods ir piemērojams, ja izpildās iepriekš norādītais 1) kritērijs un 2) kritērijs, taču neizpildās 3) kritērijs.

Tā kā Regulators skaidri atzina, ka attiecībā uz SIA “Capital Solutions” neizpildās 2) kritērijs, nepastāv tiesisks pamats piemērot Noteikumu Nr.839 12.punktu. Pretējā gadījumā Regulators pārkāptu Administratīvā procesa likuma 7.pantā noteikto tiesiskuma principu, kas paredz iestādes rīcības atbilstību tiesību normām, kā arī Administratīvā procesa likuma 11.pantā noteikto likuma atrunas principu, kas noteic, ka personai nelabvēlīgu administratīvo aktu var pieņemt tikai uz normatīvo aktu pamata.

Ņemot vērā, ka nepastāv tiesisks pamats piemērot Noteikumu Nr.839 10.–12.punktā noteiktos soda apmērus, jo faktiskā situācija neatbilst nevienas tiesību normas saturam, vienīgā tiesiski iespējamā sankcija ir Elektroenerģijas tirgus likuma 47.panta pirmās daļas 2.punktā norādītais brīdinājums. Brīdinājuma kā vienīgās iespējamās sankcijas piemērošanu pamato arī Lēmuma projektā nepareizi konstatētais sodu pastiprinošais apstāklis. Lēmuma projekta 10.2.apakšpunktā 14.lpp. ir secināts: “SIA “Capital Solutions” īstenotā prakse, kas neatbilda normatīvo aktu prasībām, ir uzskatāma par apzinātu.” Ņemot vērā, ka SIA “Capital Solutions” vairākkārt ir norādījusi uz neskaidrībām normatīvajā regulējumā, tās rīcību nevar uzskatīt par apzinātu normatīvo aktu pārkāpšanu. SIA “Capital Solutions” rīcības subjektīvā puse nekādā veidā neliecina par apzinātām darbībām.

13.6. Visbeidzot attiecībā uz normatīvā regulējuma neskaidrībām norādītais pārmetums, ka SIA “Capital Solutions” varēja vērsties Regulatorā ar skaidrojuma pieprasījumu, ir nepamatots. SIA “Capital Solutions” Regulatoram norādīja, ka telefoniski vērsās pie Regulatora ar lūgumu sniegt skaidrojumu, kas apliecināja SIA “Capital Solutions” rīcības tiesiskumu. Lēmuma projekta 10.5.apakšpunktā 14.lpp. Regulators norāda: “Papildus Regulators vērs uzmanību, ka, lai gan SIA “Capital Solutions” telefoniski sazinājās ar Regulatora darbiniekiem, šāda saziņa nav uzskatāma par Regulatora oficiālu viedokli un

nerada tiesisku paļāvību par iestādes nostāju konkrētajā jautājumā.” SIA “Capital Solutions” ieskatā, telefona zvans ir normāla prakse saziņā ar iestādi un personai ir tiesības paļauties, ka iestāžu darbinieku telefoniski sniegtā informācija ir patiesa.

13.7. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, SIA “Capital Solutions” norāda, ka esošajā situācijā nepastāv tiesisks pamats piemērot soda naudu. Vienlaikus, ja Regulators tomēr, pretēji normatīvajos aktos noteiktajam, par to lemtu, SIA “Capital Solutions” lūdz Regulatoru dot tai iespēju iepazīties un izteikt viedokli par piemēroto naudas soda apmēru (procentos), pirms Regulators pieņem galīgo lēmumu.

13.8. SIA “Capital Solutions” atkārtoti vērš uzmanību, ka saskaņā ar Komerccnoslēpuma aizsardzības likuma 6.panta pirmo daļu SIA “Capital Solutions” jau iepriekšējās vēstulēs Regulatoru informēja, ka SIA “Capital Solutions” sniegtās atbildes, pielikumi un cita SIA “Capital Solutions” sniegtā informācija satur SIA “Capital Solutions” un tās klientu komercnoslēpumu, tāpēc SIA “Capital Solutions” lūdz nodrošināt komercnoslēpuma aizsardzību.

14. SIA “Capital Solutions” pilnvarotais pārstāvis attālināti piedalījās Regulatora padomes sēdē un, atsaucoties uz jau 2022.gada 14.oktobrī un 2022.gada 22.decembrī sniegtajiem paskaidrojumiem par lietas apstākļiem, norādīja uz neskaidro regulējumu attiecībā uz lietotāja – apakšlietotāja tiesiskajām attiecībām. SIA “Capital Solutions” Regulatora padomes sēdē norādīja, ka uztur visus šajā administratīvajā lietā iepriekš paustos apsvērumus, tostarp attiecībā uz piemērojamo soda veidu. SIA “Capital Solutions” ieskatā esošajā situācijā Regulatoram, īstenojot tam piešķirto rīcības brīvību, nav pamata piemērot soda naudu, jo tas izvērtējamajos apstākļos ir nesamērīgs. SIA “Capital Solutions” ieskatā izvērtējamajos apstākļos Regulatoram ir pamats izteikt vienīgi brīdinājumu vai arī uzlikt minimālo soda naudu.

Regulators secina

1. No šā lēmuma konstatējošās daļas 5.4. un 5.5.apakšpunktā minēto nomas un norēķinu līgumu noteikumiem izriet, ka SIA “Capital Solutions” mērķis bija nevis patērēt elektroenerģiju kā galalietotājam, nomas objektos veicot konkrēta veida saimniecisko darbību, bet gan no */tirgotājs/* iepirkto elektroenerģiju pa tā valdījumā esošo pieslēguma punktu nodot tālāk minēto objektu īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem (iznomātājiem) to saimnieciskās darbības vajadzībām, piemērojot no */tirgotājs/* iepirktajai elektroenerģijai konkrētu uzcenojumu. Proti, šā lēmuma konstatējošās daļas 5.4. un 5.5.apakšpunktā minētie nomas un norēķinu līgumi paredz, ka iznomātājs maksā nomniekam (SIA “Capital Solutions”) par pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju, kā arī fiksētās un mainīgās komponentes (obligāto iepirkuma komponenti, pārvades un sadales sistēmas tarifu), nodokļus un nodevas atbilstoši spēkā esošajiem sistēmas pakalpojumu tarifiem un elektroenerģijas lietošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem. Savukārt nomnieks (SIA “Capital Solutions”) apņemas norēķināties par pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju saskaņā ar nomnieka noslēgto elektroenerģijas tirdzniecības līgumu. Regulators konstatē, ka nomas līgumos noteiktā elektroenerģijas cena, kuru iznomātājs maksā nomniekam (SIA “Capital Solutions”) par nomnieka valdījumā esošajā pieslēguma punktā patērēto elektroenerģiju, atšķiras no cenas, kuru SIA “Capital Solutions” (nomnieks) maksā */tirgotājs/*.

Lai gan SIA “Capital Solutions” norāda, ka pastāvošās līgumattiecības starp nomnieku un iznomātājiem atbilst apakšlietotāja – lietotāja tiesiskajām attiecībām, Regulators vērš uzmanību turpmāk minētajam.

1.1. Saskaņā ar Noteikumu 72.punktu apakšlietotājs var kļūt par lietotāju, pieprasot licencētam sistēmas operatoram elektroenerģijas pieslēgumu. Šādā gadījumā tam ir pienākums saskaņot pieslēguma izbūvi ar to īpašumu īpašniekiem, kuros paredzēts veikt pieslēguma

izbūvi. No minētās normas nepārprotami izriet, ka lietotāja – apakšlietotāja tiesiskās attiecības var rasties tikai tādā gadījumā, ja apakšlietotājam nav tieša pieslēguma sistēmas operatora elektrotīklam. Citiem vārdiem, apakšlietotājam pašam nav tehniskas iespējas saņemt elektroenerģiju, neizmantojot lietotāja īpašumā vai valdījumā esošus elektrotīklus. Izvērtējamos apstākļos Regulators secina, ka saskaņā ar visiem nomas līgumiem tieši iznomātājiem ir īpašuma vai valdījuma tiesības uz elektroapgādes infrastruktūru līdz elektroietaišu piederības robežai un nomas līgums ir veids, kādā lietošanas tiesības (noteiktā elektroapgādes infrastruktūras posmā vai punktā) tiek nodotas SIA “Capital Solutions”. Saskaņā ar AS “Sadales tīkls” sniegto informāciju¹⁰ Līgumam pievienoto objektu īpašnieki vai valdītāji (iznomātāji) pirms nomas un norēķinu līgumu noslēgšanas ar SIA “Capital Solutions” bija reģistrēti kā lietotāji pie AS “Sadales tīkls” un tiem bija patstāvīgi noslēgti elektroenerģijas tirdzniecības līgumi ar dažādiem elektroenerģijas tirgotājiem. Minētajos objektos ir uzstādīti AS “Sadales tīkls” elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāti un tiem ir tiešs pieslēgums AS “Sadales tīkls” elektrotīklam. Attiecīgi iznomātājiem nomas līgumu darbības laikā saglabājas visi priekšnoteikumi, lai atkal patstāvīgi saņemtu elektroenerģiju. Ievērojot minēto, Regulatora ieskatā, nav nedz racionāli, nedz komerciāli loģiski iznomātājiem (elektroapgādes infrastruktūras īpašniekiem vai valdītājiem) pārtraukt spēkā esošu līgumu ar AS “Sadales tīkls” un iznomāt tādu daļu no elektroapgādes infrastruktūras, kas tiem ir nepastarpināti nepieciešama, lai turpinātu veikt saimniecisko darbību konkrētajos objektos un nodrošinātu tās nepārtrauktību, trešajai personai, kura nav iznomātāju saistītā persona vai mātes uzņēmums un kuras pamatdarbība uz nomas un norēķinu līgumu noslēgšanas brīdi nebija cieši saistīta ar enerģētikas nozari un saskaņā ar “Lursoft” pieejamo informāciju bija juridiskie pakalpojumi. Apstākļi, ka objektu īpašnieki vai valdītāji, neskatoties uz minēto, tomēr iznomā pieslēguma punktus un galvenos elektroenerģijas ievadus, Regulatora vērtējumā liecina, ka šādas darbības iznomātājiem ir izdevīgas citu iemeslu dēļ, proti, ja šādu darījumu rezultātā iznomātājiem ir iespēja saņemt elektroenerģiju par daudz izdevīgāku cenu. Citiem vārdiem – patiesā darījumu jēga un mērķis ir iegūt izdevīgākus elektroenerģijas tirdzniecības līguma nosacījumus. Augstākās tiesas Senāta 2020.gada 12.novembra spriedumā lietā Nr.SK-255/2020 ir ietverta atziņa attiecībā uz Civillikuma 1439.pantā noteikto regulējumu par aiz simulatīvā darījuma apslēptā patiesi gribētā darījuma tiesiskajām sekām, proti, “[7] [..] skaidrojot minētās normas saturu un piemērošanas aspektus, kasācijas instances tiesas spriedumos norādīts, ka simulatīva darījuma gadījumā formāli pastāv divi atšķirīgi gribas izpaudumi: viens nopietni gribēts darījums ir apslēpts aiz cita – simulatīva – darījuma. Šādā gadījumā abas līgumslēdzējas puses darījuma parakstīšanas brīdī apzinās noslēgtā darījuma simulatīvo dabu, taču katrai no tām zināmu apstākļu dēļ ir izdevīgi, ka patiesais darījums tiek apslēpts. Respektīvi, pēc abpusējas vienošanās un atbilstoši savām interesēm puses piekrīt aiz formāli parakstīta darījuma aizslēpt citu – patiesi izpildāmo darījumu, uz kuru arī bijis vērstas pušu nolūks saistīties. [..]”.

Papildus Regulators vērš uzmanību, ka pats par sevi apstākļi, ka iznomātāji iznomā daļu tiem piederošas elektroapgādes infrastruktūras, bet SIA “Capital Solutions” to nomā, nemaina faktu, ka konkrētie objekti ir tehniski pieslēgti elektroenerģijas sadales sistēmai, un atbilstoši Noteikumu 72.punktā noteiktajam iznomātājam joprojām faktiski ir iespēja pašam nepastarpināti saņemt elektroenerģiju, izmantojot jau esošu elektroenerģijas pieslēgumu, un noslēgt elektroenerģijas tirdzniecības līgumu ar brīvi izvēlētu elektroenerģijas tirgotāju bez citu personu starpniecības caur viņu valdījumā esošu elektroapgādes infrastruktūru (pieslēguma punktu), kā tas bija pirms līgumu noslēgšanas ar nomnieku. Līdz ar to konkrētajos faktiskajos apstākļos lietotāja – apakšlietotāja attiecības nav iespējamās. Uz minēto nepārprotami norāda arī Noteikumu 2.1.apakšpunktā ietvertā definīcija – apakšlietotājs ir

¹⁰ AS “Sadales tīkls” 2022.gada 21.oktobra vēstule Nr.S-1386S/10995.

persona, kas pēc vienošanās ar lietotāju izmanto tā īpašumā vai valdījumā esošus elektrotīklus elektroenerģijas saņemšanai un nepērk elektroenerģiju no tirgotāja vai sistēmas operatora. Proti, no minētās tiesību normas jēgas un mērķa izriet, ka apakšlietotāja statuss nerodas, ja apakšlietotājam ir jāvienojas ar citu personu par savā īpašumā vai valdījumā esošu elektrotīklu izmantošanu elektroenerģijas saņemšanai, jo apakšlietotājam ir nevis jāizbūvē jauns pieslēgums, bet gan ir citas iespējas patstāvīgi pirkt elektroenerģiju no tirgotāja vai sistēmas operatora (piemēram, grozot nomas līgumu, to izbeidzot, pārjaunojot tiesiskās attiecības u.tml.).

Ievērojot minēto, Regulators secina, ka izvērtējamajos tiesiskajos un faktiskajos apstākļos SIA “Capital Solutions” un pārējo komersantu (iznomātāju) starpā noslēgtos darījumus ir pamats vērtēt kā simulatīvus, kā arī šādas tiesiskās attiecības neietilpst apakšlietotāja – lietotāja tiesisko attiecību tvērumā.

1.2. Saskaņā ar Noteikumu 71.punktu lietotājs, kurš pa savā īpašumā vai valdījumā esošajiem elektrotīkliem piegādā elektroenerģiju apakšlietotājiem, drīkst iekasēt no apakšlietotājiem pamatotas elektrotīklu uzturēšanas izmaksas, kas nepārsniedz 10 % no tā sistēmas operatora noteiktā elektroenerģijas sistēmas pakalpojumu tarifa, kura sistēmai ir pieslēgtas lietotāja elektroietais, ja lietotājs un apakšlietotājs nevienojas citādi. Lai gan minētā tiesību norma pieļauj lietotājam un apakšlietotājam iespēju pēc saviem ieskatiem vienoties par citādiem elektrotīklu uzturēšanas nosacījumiem, proti, papildu samaksu saistībā ar elektrotīklu uzturēšanas izmaksām, tām nav jāatbilst peļņas gūšanai komercdarbības ietvaros. Tomēr izvērtējamajos tiesiskajos un faktiskajos apstākļos Regulators secina, ka SIA “Capital Solutions” iznomātājiem piegādāja elektroenerģiju par cenu, kas pat divkārtšā apmērā pārsniedz cenu, kura ir pielīgta SIA “Capital Solutions” noslēgtajā elektroenerģijas tirdzniecības Līgumā ar */tirgotājs/*. Turklāt SIA “Capital Solutions” līgumos nav piesaistījusi minēto uzcenojumu jebkādam elektrotīklu uzturēšanas izmaksām, tieši pretēji – saskaņā ar līgumiem tieši iznomātājs (nevis SIA “Capital Solutions”) ir atbildīgs par iznomātā pieslēguma punkta atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām tehniskajām prasībām un jebkurus maksājumus vai papildu izdevumus, kas ir saistīti ar pieslēguma tehnisko prasību izpildi, sedz iznomātājs.¹¹ Regulators vērs uzmanību, ka enerģētikas nozari reglamentējošie normatīvie akti pēc jēgas un mērķa neparedz situāciju, kurā lietotājs apakšlietotājam varētu piegādāt elektroenerģiju par cenu, kas atšķiras no lietotāja elektroenerģijas tirdzniecības līgumā pielīgtais pakalpojuma cenas, nosakot jebkāda veida tarifa uzcenojumus, izņemot Noteikumu 71.punktā noteikto iespēju pusēm papildus vienoties par pamatotu elektrotīklu uzturēšanas izmaksu segšanu. Attiecīgi Noteikumu 71.punkts skaidri noteic, par kādiem papildu nosacījumiem puses var vienoties attiecībā uz elektroenerģijas cenas uzcenojumu, lai segtu elektrotīklu uzturēšanas pamatotas izmaksas. Minētais saistāms ar to, ka apakšlietotāja – lietotāja attiecības raksturo apstākļi, ka lietotājs ļauj izmantot tam piederošus elektrotīklus apakšlietotāja apgādei ar elektroenerģiju. Gadījumā, ja lietotājs nodrošinātu elektroenerģijas piegādi uz citiem nosacījumiem, nekā ir paredzēti elektroenerģijas tirdzniecības līgumā, kas noslēgti starp lietotāju un viņa izvēlēto elektroenerģijas tirgotāju, lietotājs būtu uzskatāms par elektroenerģijas tirgotāju, jo gūtu sistemātiskus ienākumus no elektroenerģijas iepirkšanas pārdošanai. Tomēr, ievērojot Noteikumu 2.1.apakšpunktā ietverto norādi, ka apakšlietotājs ir persona, kas (..) nepērk elektroenerģiju no tirgotāja, ir skaidrs, ka šāds attiecību modelis (apakšlietotājs – tirgotājs) normatīvajos aktos nav paredzēts. Ievērojot minēto, Regulators norāda, ka tas vien, ka SIA “Capital Solutions” guva papildu ienākumus no elektroenerģijas piegādes citiem komersantiem un neuzņēmas atbildību par elektrotīklu uzturēšanu, dod pamatu secināt, ka šādas SIA “Capital Solutions” un citu komersantu tiesiskās attiecības neatbilst apakšlietotāja – lietotāja tiesisko attiecību raksturam. Līdz ar to Regulators noraida

¹¹ Skat., piemēram, 2021.gada 5.oktobra nomas līguma Nr.1-4/21-05 3.4.apakšpunktu.

SIA "Capital Solutions" 2022.gada 22.decembra paskaidrojumos izteiktos apgalvojumus par Noteikumu 71.punktā noteiktā regulējuma interpretāciju.

2. Izvērtējamajos apstākļos noslēgtie nomas un norēķinu līgumi liecina, ka SIA "Capital Solutions" izvēlējās tādu darbības veidu, kas atbilst elektroenerģijas tirdzniecībai. Ievērojot, ka SIA "Capital Solutions" elektroenerģijas tirgū veiktās darbības atbilst nolūkam Līguma ietvaros nopirkto un savām vajadzībām nepatērēto elektroenerģiju realizēt tālāk, gūstot tiešu labumu, atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta otrās daļas 16.punktā noteiktajam regulējumam šādas darbības ir uzskatāmas par elektroenerģijas tirdzniecību. Īstenojot šādu darbības modeli, izvērtējamajos apstākļos SIA "Capital Solutions" izvairās arī no valsts nodevas par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu samaksas. Formāla nomas līgumu noslēgšana ir veids, kādā SIA "Capital Solutions" vēlējās nodibināt lietotāja – apakšlietotāja attiecības, izvairoties no pienākuma reģistrēties kā elektroenerģijas tirgotājam.

3. Nomas un norēķinu līgumi ir noslēgti laikā, kad elektroenerģijas tirgū bija vērojams cenu kāpums (lielākā daļa – 2021.gada rudenī), kā arī to darbības termiņš beidzas pirms vai precīzi 2023.gada 31.decembrī (datums, līdz kuram ir spēkā starp SIA "Capital Solutions" un /tirgotājs/ noslēgtais Līgums). Tādējādi SIA "Capital Solutions", izmantojot Līguma izdevīgos nosacījumus (pielīgtā elektroenerģijas cena ir /cena/ EUR/MWh) laikā, kad elektroenerģijas tirgū cenas ir daudz augstākas, ir guvusi papildu ienākumus no uzcenojuma, kas tika noteikts nomas un norēķinu līgumos par elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu. Norādāms, ka tajos elektroenerģijas cena tika noteikta amplitūdā no /cena/ EUR/MWh līdz pat /cena/ EUR/MWh. Ievērojot minēto, Regulators secina, ka šādu nomas un norēķinu līgumu noslēgšana gan SIA "Capital Solutions", gan pārējiem līgumslēdzējiem bija komerciāli izdevīga, jo elektroenerģijas mēneša vidējā cena "Nord Pool" biržā bija amplitūdā no 76,23 EUR/MWh 2021.gada jūnijā līdz 207,40 EUR/MWh 2022.gada decembrī.

4. Izvērtējot šā lēmuma konstatējošās daļas 5.4. un 5.5.apakšpunktā minētos nomas un norēķinu līgumus, Regulators secina, ka objektu īpašnieki – iznomātāji ar SIA "Capital Solutions" norēķinās tikai par pieslēguma punktus patērēto elektroenerģiju un neko citu, kas apšaubā, ka SIA "Capital Solutions" objektos veic jebkādas apsaimniekošanas darbības. Arī nomas līgumos nav atrunāti konkrēti apsaimniekošanas pienākumi SIA "Capital Solutions". Papildus norādāms, ka SIA "Capital Solutions" nav sniegusi skaidrojumu¹², kādas infrastruktūras apsaimniekošanas, uzturēšanas un pilnveidošanas darbības SIA "Capital Solutions" veic attiecībā uz pieslēguma punktiem un galvenajiem elektroenerģijas ievadiem, kurus tā nomā. Ievērojot minēto, Regulators secina, ka faktiski objektu apsaimniekošanas un īstenotais norēķinu modelis ir darbību kopums, kas atbilst ienākumu gūšanai no elektroenerģijas tirdzniecības. Tātad konkrētajos apstākļos secināms, ka vienīgās darbības, ko SIA "Capital Solutions" faktiski veic, ir /tirgotājs/ piegādātās elektroenerģijas pārdošana enerģijas lietotājiem Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta otrās daļas 16.punkta¹³ izpratnē.

5. Regulators ar 2023.gada 10.februāra vēstuli Nr.2-2.21/525-IP ir uzaicinājis SIA "Capital Solutions" pārstāvi piedalīties padomes sēdē, kurā tiks skatīts jautājums par konstatēto pārkāpumu SIA "Capital Solutions" darbībā, informējot, ka Regulatora padomes sēdēs komersantiem ir iespēja piedalīties tikai attālināti, izmantojot tiešsaistes video, piemēram, *Microsoft Teams*, saziņas iespēju. Vienlaikus, lai nodrošinātu iespēju SIA "Capital Solutions" iepazīties ar Regulatora argumentiem par konstatēto pārkāpumu, Regulators ar 2022.gada 6.decembra vēstuli Nr.3-2.21/3662 un 2023.gada 10.februāra vēstuli Nr.2-2.21/525-IP SIA "Capital Solutions" nosūtīja lēmuma projektu. Līdz ar to Regulators ir ievērojis SIA "Capital Solutions" Administratīvā procesa likuma 62.pantā paredzētās tiesības tikt uzklautātai.

¹² Regulatora 2022.gada 30.augusta vēstule Nr.2-2.44/2466.

¹³ Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta otrās daļas 16.punkts: elektroenerģijas tirdzniecība ir komercdarbība, kas ietver elektroenerģijas iepirkšanu pārdošanai un elektroenerģijas pārdošanu enerģijas lietotājiem.

6. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 65.panta ceturtajai daļai Elektroenerģijas tirgus likuma 47.panta pirmajā daļā paredzētie lēmumu veidi atbilst brīvajam administratīvajam aktam, un šādā gadījumā apsverama administratīvā akta izdošanas lietderība.

7. Ievērojot Administratīvā procesa likuma 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus, Regulators secina, ka šā lēmuma pieņemšana ir nepieciešama, lai piemērotu SIA "Capital Solutions" Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto atbildību par prettiesiskām darbībām un atturētu gan SIA "Capital Solutions", gan citas personas no turpmāku enerģētikas nozari reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumu izdarīšanas. Saskaņā ar taisnīguma principu par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro iedarbīgs, atturošs un samērīgs sods. Tādējādi Regulatora rīcības brīvība, pieņemot vienu vai vairākus no Elektroenerģijas tirgus likuma 47.panta pirmajā daļā noteiktajiem lēmumu veidiem, ir vērsta uz to, lai mudinātu SIA "Capital Solutions" rīkoties, ievērojot enerģētikas nozari reglamentējošo normatīvo aktu prasības.

8. Izvērtējot faktiskos apstākļus un pieļautā pārkāpuma smagumu, Regulators secina, ka, lai gan SIA "Capital Solutions" pārkāpuma rezultātā netika ietekmēta elektroenerģijas piegādes lietotājiem nepārtrauktība, tomēr tika tieši ietekmēta elektroenerģijas tirgus pārskatāmība un konkurences līmenis tajā un elektroenerģijas lietotāju iespējas saņemt elektroenerģiju par pamatotām cenām. Visbeidzot, pārkāpuma rezultātā SIA "Capital Solutions" guva tiešu labumu. Ietekmi uz elektroenerģijas tirgu un konkurences līmeni tajā, kā arī gūtos papildu ieņēmumus Regulators vērtē kā smagākas pārkāpuma radītās sekas salīdzinājumā ar pārkāpumu, kas šādu ietekmi nebūtu radījis.

Papildus Regulators norāda, ka izvērtējamajos tiesiskajos un faktiskajos apstākļos SIA "Capital Solutions" iznomātājiem piegādāja elektroenerģiju par cenu, kas pat divkārtšā apmērā pārsniedz cenu, kura ir pielīgta SIA "Capital Solutions" noslēgtajā elektroenerģijas tirdzniecības Līgumā ar */tirgotājs/*, tādējādi, ņemot vērā Likuma 1.pantā¹⁴ noteikto mērķi, tieši ietekmējot elektroenerģijas lietotāju iespējas saņemt sabiedrisko pakalpojumu (elektroenerģiju), kura cena atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām. Līdz ar to Regulators noraida SIA "Capital Solutions" 2022.gada 22.decembra paskaidrojumos izteiktos apgalvojumus par to, ka Regulatoram nav tiesiska pamata piemērot Noteikumu Nr.839 12.punktu, jo neizpildās visi kritēriji.

9. Tādējādi, ievērojot, ka viena no Regulatora pamatfunkcijām ir uzraudzīt, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā regulējamās nozarēs tiktu ievēroti regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti, ņemot vērā visu šajā lēmumā ietvertu apstākļu kopumu, kā arī pieļautā pārkāpuma smagumu, konkrētajā gadījumā ir samērīgi, pamatoti un lietderīgi pieņemt lēmumu saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu un uzlikt SIA "Capital Solutions" šā likuma 45.pantā minēto soda naudu, lai SIA "Capital Solutions" sodītu par izdarīto pārkāpumu, kā arī atturētu to no turpmākas pārkāpumu izdarīšanas, tādējādi veicot preventīvus pasākumus, kas vērsti uz efektīvi funkcionējoša elektroenerģijas tirgus darbības nodrošināšanu un ekonomiski pamatotas konkurences veicināšanu.

10. Lai piemērotu samērīgu, iedarbīgu un pamatotu soda naudas apmēru, Regulators ņem vērā turpmāk minēto:

10.1. Līdz šā lēmuma pieņemšanai SIA "Capital Solutions" darbībā nav konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi, un, reģistrējoties elektroenerģijas tirgotāju reģistrā, SIA "Capital Solutions" ir izbeigusi pārkāpumu.

10.2. SIA "Capital Solutions" īstenotā prakse, kas neatbilda normatīvo aktu prasībām, ir uzskatāma par apzinātu. SIA "Capital Solutions" mērķtiecīgi slēdza nomas un norēķinu

¹⁴ Likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 1.pants: Šā likuma mērķis ir nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kā arī veicināt attīstību un ekonomiski pamatotu konkurenci regulējamās nozarēs, nosakot sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas kārtību un tiesiskās attiecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā.

līgumus ar nesaistītām trešajām personām un veica sistemātisku darbību, katru mēnesi gūstot lielus ieņēmumus. Tieši gūtu labumu vai ieņēmumus Regulators vērtē kā smagākas pārkāpuma radītās sekas salīdzinājumā ar attiecīgi netieši gūtu labumu vai ieņēmumiem. SIA "Capital Solutions", neregistrējoties elektroenerģijas tirdzniecībai, samazināja savas saimnieciskās darbības izmaksas (tajā skaitā izvairoties no valsts nodevas samaksas) un tādējādi radīja sev konkurences priekšrocības elektroenerģijas tirgū. Līdz ar to Regulators noraida SIA "Capital Solutions" 2022.gada 22.decembra paskaidrojumos izteikto apgalvojumu, ka Regulators kā sodu pastiprinošu apstākli nepareizi ir konstatējis šādu SIA "Capital Solutions" apzināti īstenotu praksi. Regulators ņem vērā arī gūtā labuma apmēru, kuru Regulators vērtē kā būtisku attiecībā pret SIA "Capital Solutions" apgrozījumu iepriekšējos gados. Proti, Regulators secina, ka SIA "Capital Solutions" darbības, nepilna gada laikā realizējot elektroenerģiju /komersants 1/, /komersants 2/, /komersants 3/, /komersants 4/, /komersants 5/, /komersants 6/, /komersants 7/, /komersants 8/ un /komersants 9/, nodrošina SIA "Capital Solutions" darbībā apgrozījumu, kas veido aptuveni vienu piektdaļu no SIA "Capital Solutions" apgrozījuma 2021.gadā, ko veido /apgrozījums/ euro.

10.3. Pārkāpums radīja ietekmi uz elektroenerģijas tirgus pārskatāmību un konkurenci tajā. Lai nodrošinātu elektroenerģijas tirgus pārskatāmību, saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 32.¹panta piekto daļu Regulators veido elektroenerģijas tirgotāju reģistru un nodrošina tā publisku pieejamību, tādējādi nodrošinot uzticamu un pārskatāmu informāciju par elektroenerģijas tirgotājiem, kas atbilstoši tiesību aktos noteiktajam regulējumam ir tiesīgi nodarboties ar elektroenerģijas tirdzniecību. SIA "Capital Solutions" veiktā elektroenerģijas tirdzniecība bez reģistrācijas ne vien apgrūtinā Regulatoram pildīt tam likumā noteikto tirgus uzraudzības funkciju, bet arī atstāj negatīvas sekas uz pārējo tirgus dalībnieku komercdarbību. Proti, apstākļos, kuros tiek konstatēta elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojuma sniegšana bez reģistrācijas (pievienojot spēkā esošam elektroenerģijas tirdzniecības līgumam citus objektus, nododot elektroenerģiju trešai personai par cenu, kas bija ievērojami zemāka nekā tirgus cena), citi elektroenerģijas tirgotāji nesaņem objektīvu un patiesu informāciju par elektroenerģijas tirgu, kas var apgrūtināt pieņemt izsvērtus lēmumus par savu turpmāko komercdarbību. Minētās darbības izvērtējamās apstākļos Regulators vērtē kā tādas, kas kropļo elektroenerģijas tirgu.

10.4. Ievērojot nomas un norēķinu līgumu noslēgšanas periodu un datumu, kad SIA "Capital Solutions" ir reģistrēta elektroenerģijas tirgotāju reģistrā, Regulators secina, ka pārkāpuma ilgums nepārsniedz viena gada termiņu, proti, SIA "Capital Solutions" elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu bez reģistrācijas sniedza no 2021.gada jūnija, kad Līgumam uzsākts pievienot nomātos objektus, līdz 2022.gada 24.maijam.

10.5. Lai gan SIA "Capital Solutions" vērsa uzmanību uz, tās ieskatā, tiesiskā regulējuma neskaidrībām, Regulatora ieskatā, regulējums, kas ietver nosacījumus elektroenerģijas tirgotāja reģistrācijai un apakšlietotāja – lietotāja attiecībām, ir precīzs, skaidrs un pietiekams. Šaubu gadījumā SIA "Capital Solutions" bija iespēja savlaicīgi vērsties Regulatorā ar skaidrojuma pieprasījumu pirms konkrētu darbību veikšanas elektroenerģijas tirgū, tostarp pirms līguma attiecību nodibināšanas ar trešajām personām (iznomātājiem), lai tādējādi rastu skaidrību un nepieciešamo izpratni par tiesisko regulējumu un izvairītos no normatīvo aktu pārkāpuma pieļaušanas, kā arī atturēties no darbībām, kas varētu rezultēties tiesību normu pārkāpumā, līdz SIA "Capital Solutions" nenovērstu savas šaubas attiecībā uz minēto tiesisko regulējumu. Regulators vērs uzmanību, ka, lai gan SIA "Capital Solutions" telefoniski sazinājās ar Regulatora darbiniekiem, šāda saziņa, turklāt pilnībā nezinot visus lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, nav uzskatāma par Regulatora oficiālu viedokli un nerada tiesisku palāvību par iestādes nostāju konkrētajā jautājumā. Ja, SIA "Capital Solutions" ieskatā, Regulatora darbinieka sniegtais skaidrojums par konkrētu tiesību normu vai regulējumu noteiktā jautājumā kalpoja par vēl lielāku neskaidrību avotu, kā minēts šā lēmuma

konstatējošās daļas 11.3.apakšpunktā, tad SIA “Capital Solutions” bija iespēja turpināt komunikācijas procesu ar Regulatoru, līdz minētās neskaidrības tiktu atrisinātas, līdz tam atturoties no tādu darbību veikšanas, kas varētu rezultēties iespējamā likuma pārkāpumā vai tā turpinājumā. Regulators norāda, ka, lemjot par konkrētas tiesību normas piemērošanu, lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi vērtējami katrā individuālajā gadījumā, lai sasniegtu taisnīgāko, lietderīgāko un likuma mērķim atbilstošāko rezultātu. Turklāt jānorāda, ka SIA “Capital Solutions” Regulatorā skaidrojuma saņemšanai vērsās vien 2022.gada maijā un jūnijā, attiecīgi 11 mēnešus pēc pirmā nomas līguma noslēgšanas. Ņemot vērā minēto, Regulators noraida SIA “Capital Solutions” 2022.gada 22.decembra paskaidrojumos izteikto apgalvojumu, kas varētu apšaubīt paļāvību uz Regulatora darbinieka telefoniski sniegto informāciju, jo katrā konkrētā gadījumā Regulatora sniegtais viedoklis tiek balstīts uz tā rīcībā esošo informāciju par konkrētās situācijas apstākļiem, kas var būt nepilnīga un neatspoguļot visus lietas tiesiskos un faktiskos apstākļus, attiecīgi ietekmējot iestādes sniegto viedokli.

11. Ņemot vērā šā lēmuma secinošās daļas 10.punktā minēto, soda nauda ir nosakāma atbilstoši Noteikumu Nr.839 12.punktam robežās no 0,15 līdz 10% apmērā no apgrozījuma enerģētikas nozarē. Saskaņā ar Noteikumu Nr.839 14.punktu Regulators kopējo soda naudas apmēru var samazināt, ja komersants pārtraucis pārkāpumu, tiklīdz tas saņēmis no Regulatora informāciju par iespējamo pārkāpumu (Noteikumu Nr.839 14.1.apakšpunkts), un brīvprātīgi novērsis pārkāpuma sekas, pirms Regulators pieņēmis lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu (Noteikumu Nr.839 14.2.apakšpunkts). Regulators ņem vērā, ka SIA “Capital Solutions” iesniedza pieteikumu elektroenerģijas tirgotāja reģistrācijai un 2022.gada 25.maijā ir reģistrēta elektroenerģijas tirgotāju reģistrā (šā lēmuma konstatējošās daļas 4.punkts), kā arī iesniedza koriģētās atskaites par elektroenerģijas tirdzniecību 2022.gada otrajā un trešajā ceturksnī (šā lēmuma konstatējošās daļas 12.punkts).

Tomēr Regulators nepiekrīt SIA “Capital Solutions” viedoklim, ka atbilstoši Noteikumu Nr.839 14.3.apakšpunktam par vainu mīkstinošiem apstākļiem būtu uzskatāms tas, ka SIA “Capital Solutions” iesniedza Regulatoram pierādījumus (nomas līgumus, kā arī norēķinu līgumus), kam bija nozīme lietas izskatīšanā, tādējādi veicinot lietas izmeklēšanu un sadarbojoties ar Regulatoru (šā lēmuma konstatējošās daļas 11.6.3.apakšpunkts). Lai gan SIA “Capital Solutions” pārkāpuma konstatēšanai nepieciešamos pierādījumus iesniedza, tomēr tie netika iesniegti pēc SIA “Capital Solutions” iniciatīvas, kā to nosaka Noteikumu Nr.839 14.3.apakšpunkts, bet gan tikai pēc Regulatora pieprasījuma¹⁵. Līdz ar to konkrētajos apstākļos minētais nav uzskatāms par vainu mīkstinošu apstākli.

Ievērojot mīkstinošos apstākļus, Regulators uzskata par pamatotu samazināt soda naudu par */procenti/ %*, tādējādi kopējais soda naudas apmērs ir */procenti/ %* no apgrozījuma.

12. Administratīvā apgabaltiesa 2010.gada 28.jūnija spriedumā lietā Nr.A43005309 atzinusi, ka *“[7] [...] neto apgrozījums kļūst zināms tikai pēc gada pārskata sastādīšanas, bet tiesisku noteiktību šie dati iegūst tikai pēc gada pārskata apstiprināšanas dalībnieku sapulcē, citiem vārdiem, šie dati var tikt ņemti vērā tikai pēc tam, kad tie apstiprināti ar dalībnieku sapulces lēmumu, jo pirms tam tie vēl arvien ir apstrīdami. [...] Vienlaikus Administratīvā apgabaltiesa minētajā spriedumā¹⁶ atzinusi, ka [...] soda naudu aprēķina no tāda finanšu gada neto apgrozījuma, par kuru ir sastādīts un apstiprināts gada pārskats, jo no citiem avotiem nav iespējams iegūt ticamu un juridiski spēcīgu esošu informāciju par neto apgrozījumu. Apgabaltiesa uzskata par neiespējamu citādi tulkot piemēroto normu, jo tādējādi naudas soda aprēķins katrā atsevišķā gadījumā būtu pakļauts tiesiskai nenoteiktībai un nestabilitātei, kā rezultātā var tikt pieļauts vienlīdzības principa pārkāpums, katrā gadījumā normu tulkojot citādi. Ja pieļauj, ka par pēdējo noslēgto finanšu gadu atzīstams iepriekšējais pārskata gads*

¹⁵ Regulatora 2022.gada 30.augusta vēstule Nr.2-2.44/2466.

¹⁶ Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 28.jūnija sprieduma lietā Nr.A43005309 [7] punkts.

pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas, tad [...] lēmumu pieņemšana tiktu padarīta atkarīga no tā, kad tiks apstiprināts gada pārskats, taču, kā redzams no Gada pārskatu likuma 66.panta pirmās daļas, šis termiņš var būt dažāds – līdz pat septiņiem mēnešiem pēc pārskata gada beigām. Turklāt, [...] būtu jāņem vērā arī pārskata gada robežas, jo ne vienmēr tās sakrīt ar kalendārā gada robežām. Savukārt pirms gada pārskata apstiprināšanas, apgabaltiesas ieskatā, nav iespējams iegūt ticamus un juridiski saistošus datus par neto apgrozījumu [...].

Ievērojot iepriekš minētās tiesas atziņas, izvērtējamajos apstākļos Regulatoram, nosakot soda naudas apmēru, jāņem vērā tādi neto apgrozījuma dati, kas iekļauti pēdējā apstiprinātajā gada pārskatā pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas. Tātad izvērtējamajos apstākļos, ievērojot Elektroenerģijas tirgus likuma 45.pantu, Regulatoram, nosakot soda naudas apmēru, pamatoti ir ņemt vērā SIA “Capital Solutions” finanšu gada neto apgrozījumu par 2021.gadu, ko veido /apgrozījums/ euro.

13. Regulators norāda, ka līdzīgu pārkāpumu gadījumos saistībā ar konstatētu pārkāpumu elektroenerģijas tirgus darbībā – elektroenerģijas tirdzniecība bez reģistrācijas –, Regulators arī vērtēja un ņēma vērā apstākļus, kas izrietēja no lietā iesaistīto komersantu savstarpējām līgumattiecībām, pārkāpuma ilgumu, kā arī lietas ietvaros konstatētos mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Attiecīgi Administratīvā apgabaltiesa ar 2021.gada 2.jūlija spriedumu lietā Nr.A43004720 un 2022.gada 11.maija spriedumu lietā Nr.A43003921 ir atzinusi, ka Regulatora lēmumi konkrētajās lietās ir tiesiski un pamatoti. Administratīvā apgabaltiesa ir atzinusi, ka Regulators, ievērojot konkrēto lietu apstākļus, pamatoti ir ņēmis vērā soda naudas apmēra noteikšanas principus, ir izdarījis lietderības apsvērumus un piemērojis samērīgu soda naudu par pieļauto pārkāpumu, tostarp ņemot vērā arī pārkāpuma ietekmi uz elektroenerģijas tirgus pārskatāmību un konkurenci. Papildus Regulators norāda, ka enerģijas tirgus dalībnieku skaits raksturo enerģijas tirgus konkurences līmeni. Vienlaikus gan komersanta atrašanās reģistrā, gan regulētam komersantam noteiktie pienākumi attiecībā pret Regulatoru, tostarp informācijas sniegšanas pienākums, nodrošina tirgus pārskatāmību. Līdz ar to, nepildot regulējumā noteiktos pienākumus pret Regulatoru, SIA “Capital Solutions” vienlaikus sev rada konkurences ziņā labvēlīgākus apstākļus un kropļo tirgus pārskatāmību, kā arī ietekmē iespēju saņemt elektroenerģiju par ekonomiski pamatotām cenām. Ņemot vērā minēto, Regulators noraida SIA “Capital Solutions” 2022.gada 22.decembra paskaidrojumos izteiktos apgalvojumus par to, ka Regulatoram nav tiesiska pamata piemērot Noteikumu Nr.839 12.punktu, kā arī to, ka atbilstoši Administratīvā procesa likuma 65.panta ceturtajai daļai un Elektroenerģijas tirgus likuma 47.panta pirmajai daļai nav pamata piemērot soda naudu, bet gan brīdinājumu, kas ir vienīgā pastāvošajai situācijai atbilstošā sankcija.

14. Regulators noraida SIA “Capital Solutions” 2022.gada 22.decembra paskaidrojumos izteiktos apgalvojumus, ka Regulators, soda naudas apmēra noteikšanā piemērojot Noteikumu Nr.839 12.punktu, neievēro Administratīvā procesa likuma 7.pantā nostiprināto tiesiskuma principu¹⁷ un 11.pantā nostiprināto likuma atrunas principu¹⁸. Ņemot vērā šos Administratīvā procesa likumā noteiktos administratīvajā procesā piemērojamos vispārējos tiesību principus un Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktos valsts pārvaldes

¹⁷ Administratīvā procesa likuma 7.pants: Iestādes un tiesas rīcībai jāatbilst tiesību normām. Iestāde un tiesa darbojas normatīvajos aktos noteikto pilnvaru ietvaros un savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim.

¹⁸ Administratīvā procesa likuma 11.pants: Privātpersonai nelabvēlīgu administratīvo aktu izdot vai faktiski rīcību veikt iestāde var uz [Satversmes](#), likuma, kā arī uz starptautisko tiesību normas pamata. Ministru kabineta noteikumi vai pašvaldību saistošie noteikumi var būt par pamatu šādam administratīvajam aktam vai faktiskai rīcībai tikai tad, ja [Satversmē](#), likumā vai starptautisko tiesību normā tieši vai netieši ir ietverts pilnvarojums Ministru kabinetam, izdodot noteikumus, vai pašvaldībām, izdodot saistošos noteikumus, tajos paredzēt šādus administratīvos aktus vai faktiski rīcību. Ja [Satversmē](#), likums vai starptautisko tiesību norma ir pilnvarojusi Ministru kabinetu, tad Ministru kabinets savukārt ar noteikumiem var pilnvarot pašvaldības.

principus¹⁹, Regulators ir pakļauts likumam un tiesībām, tas darbojas normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros un, pieņemot lēmumus, stingri ievēro, lai attiecīgais lēmums būtu pamatots ar faktiem, tiesību normām, kā arī judikatūru. Regulators norāda, ka ierosinātās administratīvās lietas ietvaros Regulators normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros vērtē SIA “Capital Solutions” darījumu elektroenerģijas tirgū atbilstību Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajam regulējumam, proti, vai šāda komercdarbība konkrētajos apstākļos atbilst prasībām, kas tirgus dalībniekam ir jāievēro, veicot darbības elektroenerģijas tirgū. Līdz ar to Regulators, ievērojot Administratīvā procesa likuma 84.pantā noteiktās administratīvā akta tiesiskuma prasības²⁰, savus lēmumus pamato ar tiesību normām un, izdarot secinājumus, savos lēmumos pamatoti atsaucas uz tiesu praksē izteiktajām atziņām.

15. Regulators norāda, ka atbilstoši Informācijas atklātības likuma 5.panta pirmajai daļai, otrās daļas 3.punktam un trešajai daļai šis lēmums satur informāciju, kas kvalificējama kā informācija ar ierobežotas pieejamības statusu.

Ievērojot lietā konstatētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 7.panta pirmo daļu, 9.panta pirmās daļas 6. un 9.punktu un otro daļu, Elektroenerģijas tirgus likuma 45.panta 1.punktu, 47.panta pirmās daļas 3.punktu, kā arī uz Administratīvā procesa likuma 55.panta 2.punktu, 57.pantu, 62.panta pirmo daļu, 63.panta pirmās daļas 2.punktu, 65.panta ceturto daļu un 66.panta pirmo daļu,

padome nolemj:

1. atzīt, ka SIA “Capital Solutions” ir izdarījusi Elektroenerģijas tirgus likuma 45.panta 1.punktā minēto pārkāpumu – no 2021.gada jūnija līdz 2022.gada 24.maijam ir sniegusi elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu bez reģistrācijas;

2. uzlikt SIA “Capital Solutions” soda naudu 4175,22 *euro* (četri tūkstoši simts septiņdesmit pieci *euro* un divdesmit divi centi) apmērā par elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojuma sniegšanu bez reģistrācijas;

3. uzlikto soda naudu SIA “Capital Solutions” ne vēlāk kā trīsdesmit dienu laikā no dienas, kad SIA “Capital Solutions” izsniegts vai nosūtīts lēmums par soda naudas uzlikšanu, iemaksā valsts budžetā (Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV78TREL1060001019900, TREL22), norādot maksājuma mērķi un lēmuma par soda naudas uzlikšanu datumu un numuru, un 10 dienu laikā pēc soda naudas samaksas paziņo par to Regulatoram.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur šā administratīvā akta darbību, izņemot administratīvā akta darbību daļā par soda naudas uzlikšanu.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

¹⁹ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta pirmā daļa: Valsts pārvalde ir pakļauta likumam un tiesībām. Tā darbojas normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros. Valsts pārvalde savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim.

²⁰ Administratīvā procesa likuma 84.pants: Administratīvais akts ir tiesisks, ja tas atbilst tiesību normām, bet prettiesisks – ja neatbilst tiesību normām.

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU